

Charakteristika poskytovaných úkonů pečovatelské služby

A) POMOC PŘI ZVLÁDÁNÍ BĚŽNÝCH ÚKONŮ PÉČE O VLASTNÍ OSOBU

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

Pomoc při podávání stravy je úkon, kdy pečovatelka připravenou stravu podá uživateli a asistuje mu při jídle tam, kde je to nezbytně nutné. V případě potřeby jídlo ohřeje, nakrájí, nalije nápoj do hrníčku, případně stravu rozmixuje. Pokud je to možné, servíruje jídlo na stůl, v případě imobilního občana na tácek a podá na lůžko. V případě krmení uživatele mu dá pečovatelka potřebný čas na zpracování potravy. Po jídle použité nádobí a příbor umyje a uklidí. Při podávání jídla a pití jsou dodržována hygienická pravidla.

Pomoc při oblékání, svlékání, včetně speciálních pomůcek

Pečovatelka provádí úkon dle potřeby a pomáhá při oblékání nebo svlékání oděvů připravených uživatelem nebo dle jeho pokynů pečovatelkou. Pokud si přichystá nevhodné oblečení vzhledem k počasí nebo příležitosti, pečovatelka mu s výběrem oblečení pomůže. V případě potřeby používá speciální pomůcky, které uživatel potřebuje – elastické punčochy nebo jiné speciální pomůcky uživatele. Při úkonu oblékání a svlékání odloží pečovatelka špinavé prádlo do koše.

Pomoc při prostorové orientaci a samostatném pohybu

Pečovatelka pomáhá při prostorové orientaci uživateli, který pomoc potřebuje, zpravidla s použitím kompenzačních pomůcek – berle, francouzské hole, chodítko nebo invalidní vozík.

V případě, že je uživatel orientován místem, ví, kde chce jít, jen potřebuje pomoc druhé osoby např. při přesunu na vozík, podržení dveří apod., pečovatelka mu poskytuje nutnou oporu při chůzi, jistí ho při chůzi ze schodů, pomáhá mu vstát i sednout si. Při jízdě s invalidním vozíkem dbá pečovatelka na technický stav vozíku, nastaví si ho dle své výšky a při zastavení zajistí ruční brzdou. Tento úkon rovněž zahrnuje přemístění invalidního vozíku nebo chodítka z bytu ven.

Pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

Před započítáním úkonu se pečovatelka poradí s uživatelem nebo jeho rodinou o způsobu přemísťování z lůžka na židli nebo vozík a zpět. Při manipulaci postupuje pečovatelka následovně: uživatele uvede do sedu, spustí jeho nohy z lůžka a uchopí v podpaží nebo kolem trupu, případně za ruce a přemístí, případně při přesunu spolupracuje s další osobou (dle hmotnosti a zdravotního stavu klienta). Vozík si umístí v blízkosti lůžka a zajistí proti pohybu. Při úkonu dbá na svoji i klientovu bezpečnost. Pokud je klient schopen spolupracovat, povzbuzuje ho slovně k dalšímu pohybu. Pokud má klient v domácnosti zvedák, použije pečovatelka toto zařízení k jeho přemístění. Manipulace s klientem větší hmotnosti, který není nápomocen při tomto úkonu, není ze strany pečovatelky možná z důvodu porušení bezpečnostních předpisů a bezpečnosti obou zúčastněných.

B) POMOC PŘI OSOBNÍ HYGIENĚ NEBO POSKYTNUTÍ PODMÍNEK PRO OSOBNÍ HYGIENU

Pomoc při úkonech osobní hygieny

Uživateli je poskytnuta pomoc a podpora při běžné osobní hygieně celého těla (koupání, sprchování, omytí na lůžku žínkou a výměna plenkových kalhotek) včetně mytí vlasů za pomoci nafukovací vaničky. Hygienické pomůcky a potřeby si zajistí uživatel-mýdlo, šampon, žínku, ručník, jednorázové rukavice, umyvadlo, kartáček, zubní pastu, kelímek, vodu, protiskluzovou podložku, sedák případně sedátko ve sprše, hřeben, krém, plenkové kalhotky, inkontinentní vložky apod. S tímto úkonem souvisí rovněž výměna osobního prádla, plenkových kalhotek, případně lůžkovin. Nejprve pečovatelka připraví koupelnu na úkon, napustí teplou vodu dle přání klienta, kterého doprovodí nejprve na WC a pak do koupelny. Při koupání nebo sprchování pomůže pečovatelka klientu svléct, pomůže mu do vany nebo sprchy a asistuje u mytí tam, kde není schopen toto učinit sám, včetně mytí vlasů. Pomůže s utřením celého těla, zabalením do osušky a vysušením vlasů dalším ručníkem nebo fénem, před obléčením dle přání uživatele nakrémuje. Pomůže s úpravou vlasů, případně vyčistění zubů. Po ukončení úkonu ho doprovodí do pokoje, kde ho dooblékne a pomůže usadit. Následně pečovatelka uklidí koupelnu a pomůcky, které potřebovala při tomto úkonu, dá usušit ručníky. Použité prádlo uloží pečovatelka do určeného koše, jednorázové rukavice, plenkové kalhotky a inkontinenční vložky ponechá pečovatelka v odpadkovém koši uživatele. Při úkonu dbá na dodržování soukromí klienta např. zavřením dveří koupelny.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

V případě péče o vlasy se pečovatelka dotáže uživatele, jak je zvyklý se česat, zkontroluje čistotu hřebenu a dle přání ho učeše. V případě delších vlasů češe uživatele od konečků, používá jeho přípravky na vlasy. Na požádání může vlasy upravit (splést do copu, stáhnout gumičkou). V době česání použije na ramena uživatele ručník, který pak vytřepe do koše. Po úkonu uklidí pomůcky a umyje si ruce.

V případě požadavku na ostříhání nehtů na rukou si uživatel nebo pečovatelka připraví pomůcky – nůžky na nehty, kleštičky, pilník apod. Nehty stříhá do obloučku a upraví pilníkem, nejlépe na podložce nebo papírovém ručníku, aby se ostříhané nehty daly snadno uklidit. Na přání pečovatelka ruce nakrémuje.

V případě požadavku na stříhání vlasů a nehtů na noze pomůže pečovatelka objednat uživateli holiče, kadeřnici nebo pedikéra.

Pomoc při použití WC

Před zahájením tohoto úkonu se poradí pečovatelka s uživatelem nebo jeho rodinnými příslušníky na postupu při tomto úkonu. Pomůcky má zajištěny uživatel-toaletní papír, vlhčené ubrousky, jednorázové rukavice, osobní nebo kompenzační pomůcky.

Pečovatelka ho doprovodí na WC, pokud bude potřeba, pomůže mu se svlečením, posazením na toaletu, po vyprázdnění s provedením hygieny, obléknutím a doprovodem uživatele zpět. Přitom dbá na dodržování soukromí při vykonání potřeby, např. zavřením dveří WC.

U imobilní osoby přesune pečovatelka tuto z vozíku nebo lůžka na toaletu nebo toaletní židli, ostatní postup je stejný.

C) POSKYTNUTÍ STRAVY NEBO POMOC PŘI POSKYTNUTÍ STRAVY

Zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování

Pokud má projevů uživatel zájem o zajištění teplé stravy od jiných dovozců, předá mu nebo jeho rodině sociální pracovník nebo pečovatelka kontakt na vybraného dovozce jídla, případně sama z jeho telefonu dovoz obědů zájemci zprostředkuje.

Dovoz nebo donáška oběda

Dovoz a donáška oběda se provádí doručením teplého obědu příjemci pečovatelské služby do jeho domácnosti v pracovní dny. Pečovatelka obědy rozváží autem, které je určené pro práci pečovatelek. Auto je označeno znakem obce a nápisem pečovatelská služba. Obědy jsou dováženy uživateli v termojídlonosičích. Obědy jsou odebírány z Lázní Darkov. S uživatelem je domluven způsob předání obědu, pečovatelka zpravidla zazvoní na domovní zvonek a oběd mu předá osobně, nebo ho uloží na uživatelem stanovené místo.

Upozornění – platba za dovoz nebo donášku oběda se počítá za úkon, nikoliv za spotřebovaný čas!

Pomoc při přípravě jídla a pití

Jídlo a pití připravuje pečovatelka spolu s uživatelem dle jeho zvyklostí a přání. Před započítáním úkonu si oba řádně umyjí ruce a dbají na hygienu po celou dobu procesu přípravy stravy. Spolu nachystají potraviny a pomůcky potřebné k přípravě jídla a pití a pečovatelka podporuje uživatele v co největším zapojení. Po přípravě jídla a pití společně umyjí nádobí a toto uklidí, pokud je toho klient schopen.

Příprava a podání jídla a pití

Příprava a podání stravy je úkon, kdy pečovatelka jídlo připraví, uvaří nebo ohřeje, rozmixuje, naservíruje a zároveň podává uživateli - viz. pomoc při přípravě jídla a pití a pomoc a podpora při podávání jídla a pití s tím, že tento úkon provádí sama, uživatel již není schopen se na tomto úkonu podílet. Pečovatelka jídlo naservíruje, v případě, že není schopen jíst sám, krmí ho. Po podání jídla a pití pečovatelka umyje a uklidí použité nádobí. Při úkonu pečovatelka dbá na hygienu a před započítáním úkonu si řádně umyje ruce.

D) POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ CHODU DOMÁCNOSTI

Běžný úklid a údržba domácnosti

Provádí se dle potřeby utření sporáku, vařiče, kuchyňské linky, ledničky, dveří, umytí koupelny a WC, o vyluxování nebo vytření podlahy, utření prachu v bytě v domě s pečovatelskou službou (tj. byty 0+1, 1+1 nebo 0 + 2, 1+2, 1. kat.) nebo v bytě v terénu (zde se uklízí kuchyň, jedna místnost a příslušenství, ne celý rodinný dům), popřípadě umytí chodby v bytovém domě a odnos odpadků.

K úklidu pak patří čtvrtletní mytí oken v domě s pečovatelskou službou (dále také „DPS“) nebo v domácnosti osoby v terénu. V rodinném domku pak maximálně mytí 3 oken (např. kuchyň, pokoj, sociální zařízení). Šroubování oken se provádí 1 x ročně.

Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti

Velký úklid v domácnosti osoby (např. po malování bytu, před svátky apod.) se provádí pouze výjimečně u osamělých osob bez rodinných příslušníků, ostatní zájemci o tuto službu jsou směřováni k pomoci rodiny a na úklidovou službu.

U žadatelů v bytech v rodinných domcích, nebo v bytových domech, kde domácnost sestává z kuchyně a více pokojů, je možnost předání kontaktu na úklidovou službu. Pečovatelská služba není schopna z provozních a kapacitních důvodů suplovat jiné služby, případně provádět úklid celého bytu včetně sklepních prostor a půdy nebo čištění koberců.

Donáška vody

Donáška vody by se mohla realizovat v případě poruchy na vodovodním řádu

Topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva

Ve smlouvě mezi poskytovatelem a uživatelem je stanoveno, kdy a v jakém rozsahu zajistí poskytovatel donášku otopu do bytu uživatele (četnost, množství). Sklep nebo jiná místnost s otopem musí být řádně zajištěny, aby nedošlo k úrazu (světlo, přístup).

V případě nutnosti pečovatelka po vybrání a odnosu popela zatopí v kamnech a přiloží. Štípání dřeva a skládání otopu do sklepa pečovatelská služba z provozních důvodů nezajišťuje.

Běžné nákupy a pochůzky

Za nákupy se považují nákupy potravin, hygienických potřeb, drogerie, výjimečně textilu aj. Pečovatelky nakupují v prodejnách na území obce a v obchodech poblíž domácností osob. Uživatel předává pečovatelce nákupní tašku, písemný seznam věcí, které chce zakoupit a finanční obnos. Když je uživatel schopen dojít do obchodu, pečovatelka ho doprovodí a nákup provedou společně. Nákup odnese zpět pečovatelka.

Vyúčtování je provedeno při předání nákupu a účtenky. U klientů je zaveden sešit, do kterého pečovatelka zapisuje převzaté a předané peníze a osoba záznam podepíše.

Pochůzkou se rozumí zajištění léků u lékaře, placení složenek na poště, podání žádosti na úřadu apod.

Velký nákup, např. týdenní, nákup ošacení

Při úkonu velký nákup – týdenní, nákup ošacení předá uživatel pečovatelce nákupní tašku, písemný seznam věcí a finanční obnos. Pečovatelka požadovanou věc zakoupí buď sama, nebo doprovodí uživatele a pomůže mu s výběrem zboží a donáškou zpět domů.

Praní a žehlení ložního prádla, popř. drobné opravy

Služba je poskytována v zařízení pečovatelské služby-v prádelně, sušárně a v místnosti s mandlem dle potřeby, zpravidla 1 x za měsíc. Vždy se pere prádlo uživatele samostatně. Osoba připraví prádlo do svého koše nebo tašky, rovněž prací prostředek, aviváž, škrob. Pečovatelka prádlo vloží do čisté pračky spolu s práškem, navolí příslušný program dle druhu prádla a pračku zapne. Po vyprání prádlo pověsí v sušárně nebo venku, případně vloží do sušičky. Osobě se vyprané, usušené a vymandlované prádlo předává hygienicky zabalené v igelitovém sáčku. Pračku pečovatelka pravidelně dezinfikuje, nejméně 1 x týdně nebo dle potřeby. Drobné

opravy-přišití knoflíku, navlečení gumy, zašití dírky apod. se provádí ručně. Šicí stroj pečovatelská služba nevlastní.

Upozornění-platba se počítá za úkon, nikoliv za spotřebovaný čas!

Praní a žehlení osobního prádla, popř. drobné opravy

Služba je poskytována v zařízení pečovatelské služby-v prádelně, sušárně a mandlovně dle potřeby, zpravidla 1 x měsíčně. Vždy se pere prádlo uživatele samostatně. Uživatel připraví prádlo do svého koše nebo tašky, rovněž prací prostředek, aviváž, škrob. Pečovatelka prádlo vloží do čisté pračky spolu s práškem, navolí příslušný program dle druhu prádla a pračku zapne. Po vyprání prádlo pověsí v sušárně nebo venku, případně vloží do sušičky. Osobě se vyprané, usušené a vymandlované prádlo předává hygienicky zabalené v igelitovém sáčku. Pračku pečovatelka dle potřeby dezinfikuje (zpravidla 1 x týdně).

Drobné opravy-přišití knoflíku, navlečení gumy, zašití dírky apod. se provádí ručně.

Šicí stroj pečovatelská služba nevlastní.

Upozornění-platba se počítá za úkon, nikoliv za spotřebovaný čas!

E) ZPROSTŘEDKOVÁNÍ KONTAKTU SE SPOLEČENSKÝM PROSTŘEDÍM

Doprovázení dospělých k lékaři, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět

Doprovod se poskytuje uživateli jen v případě, že se jedná o osamělého uživatele, který skutečně nemá jinou možnost pomoci v této oblasti, a to pěšky, sanitkou, autobusem, případně taxi-službou, kterou hradí uživatel. Pečovatelská služba nezajišťuje dopravu uživatelů vlastním vozidlem.

Pečovatelka domluví s uživatelem datum, čas a místo, které spolu navštíví, vyzvedne klienta v jeho domácnosti, zkontroluje, zda má potřebné věci k vyřízení jeho záležitosti a poskytuje klientovi pomoc při chůzi, při nástupu do automobilu (sanitního nebo taxi) nebo do autobusu, případně pomůže s naložením chodítka nebo invalidního vozíku. Klientovi poskytuje oporu, pomáhá mu přejít vozovku a poskytuje pomoc s orientací v prostoru.

F) POMOC PŘI UPLATŇOVÁNÍ PRÁV, OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ A PŘI OBSTARÁVÁNÍ OSOBNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ

Pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů

Služba poskytuje pomoc klientům při komunikaci s úřady, institucemi a dalšími subjekty, aby mohli efektivně uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy. Tato pomoc je zaměřena na zajištění informovanosti klientů, podporu při vyřizování jejich záležitostí a konkrétní pomoc při vyplňování formulářů, při přípravě písemných žádostí, dopisů, vyplňování tiskopisů, asistenci při telefonické nebo elektronické komunikaci s úřady a dalšími institucemi poskytujícími veřejné služby a jiné související úkony. Cílem této pomoci je posílení samostatnosti klientů a jejich schopnost hájit své zájmy. Nejedná se o poskytování právního a odborného poradenství.

Pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Služba poskytuje klientům pomoc při vyřizování běžných záležitostí, které mohou zahrnovat osobní, domácí, administrativní a další každodenní úkoly. Tato činnost je zaměřena na podporu klientů při udržování jejich soběstačnosti a kvality života. Úkon zahrnuje poskytování informací o dostupných službách a zdrojích, vysvětlení postupů a kroků pro vyřizování běžných záležitostí, správu pošty a vyřizování osobní korespondence, pomoc s užíváním technologií (telefon, počítač, internet), podpora při orientaci ve veřejné dopravě. Úkon zahrnuje např. pomoc při vyplňování jídelních lístků, objednávání a odhlašování obědů, asistence při objednávání služeb (lékař/kadeřnice/pedikérka apod.), objednávky léků a dalšího zboží nebo při osobní, telefonické nebo elektronické komunikaci s institucemi, komerčními službami a blízkými osobami.

G) DOHLED, ABY OSOBA ZÁVISLÁ NA POMOCI NEZPŮSOBILA OHROŽENÍ SOBĚ ANI SVÉMU OKOLÍ

Dohled, aby osoba závislá na pomoci nezpůsobila ohrožení sobě ani svému okolí

Cílem této činnosti je zajistit bezpečnost klienta, předcházet nebezpečným situacím a reagovat na ně, podpořit jeho soběstačnost v maximální možné míře v každodenních aktivitách a činnostech. Poskytnout klientovi pocit jistoty a stability. Jedná se o osobní návštěvu pracovníka v domácnosti, při které dojde ke kontrole klienta a stavu domácnosti, případně zjištění potřeb. Jako podpora setrvání v přirozeném prostředí jsou vykonávány činnosti, které klientovi pomáhají při orientaci ve struktuře denních činností a při vykonávání aktivit a zálib, kterými se doposud zabýval, a jsou pro jeho život důležité. Dohled je možno realizovat i mimo bydliště klienta jako součást doprovodu klienta na procházku.